

vel derfor ikke sige, at det er ulovligt, at de finde Sted, dersom der mulig skulde vise sig en Trang dertil.

Formanden: Rigsdagsmændene for Svendborg Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

J. A. Hansen: Den ærede Taler, der nu satte sig, fandt det rigtigt at gjøre et personligt Udsalb mod mig, idet han meente, at jeg stillede mig anderledes eftergivende nu end tidligere. Deri tager det ærede Medlem høilig fejl; jeg stiller mig ikke anderledes eftergivende nu, end jeg altid har gjort. Det har altid været min Mening, at naar man kan gjøre et kjendeligt Fremskridt, saa skal man tage det og ikke ved overdrevne Fordringer slyde det bort fra sig. Det ærede Medlem kan ikke have sigtet til Andre end mig med Hensyn til de to Punkter, hvor han talte om Eftergivende. Dersom det ærede Medlem kan skaffe Magistraten heelt bort og skaffe os Præsterne heelt bort fra Tilshynet med Stolen, saa skal jeg følge ham. Jeg siger dette ikke, fordi jeg troer, at det ikke skulde kunne lade sig gjøre, ikke fordi jeg finder, at Grundlovsbestemmelserne ere phantastiske, men fordi jeg mener, at man hellere bør tage dette Lovudkast med de Forandringer, jeg har foreslaaet, end slet ikke at faae en saadan Lov. Dersom det ærede Medlem ikke vil have Loven uden at faae Borgemeesteren bort, dersom han ikke vil have Loven, naar Borgemeesterens Indflydelse indskrænkes til, at han faaer een Stemme lige med enhver Borgerrepræsentant, saa vil jeg see, hvem der gaar mest, han eller jeg. Det er meget let at opstille, at man skal gaae til Principets Dyderlighed, og jeg har, som sagt, altid stræbt at nærme mig Principet i enhver Sag, saalænge jeg har kunnet det uden at ødelægge Sagen. Jeg vælger derfor nu den selsomme Fremgangsmaade, som jeg har fulgt tidligere. Der var i forrige Session for et Aar siden bragt et Forslag frem om at stille Præsten frit overfor Fattig- og Skolevæsenet. Jeg var Medlem af det Udvalg, der da blev nedsat, og havde den Ære at være dets Ordfører; vi indstillede til Thinget at stille Præsten saaledes,

som han er stillet her i Lovudkastet, og dengang var det Ministerium ikke tilstede, i hvis Tilstedeværelse det ærede Medlem mener at kunne see Grunden til min Eftergivende. Nei, nu som altid kan det ærede Medlem see, at Ministeriets Personer ere mig ligegyldige, men de Ministre, der giue Folket Meest, understøtter jeg, medens jeg modsætter mig dem, der ville hindre og holde Udviklingen tilbage, og det er mig ligegyldigt, hvad Ministrene hedde. Det ærede Medlem skal derfor faae at see, at jeg skal gaae imod dette Ministerium som imod ethvert andet, naar det stiller sig anderledes, end jeg anseer for rigtigt.

Klein: Der er talt Saameget, og Thingets ærede Medlemmer have hørt Saameget, at jeg skal begynde med at slutte mig til den Bemærkning af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (J. A. Hansen), at der er Opfordring til at indskrænke sig saameget saameget som muligt, men forøvrigt skal jeg ogsaa slutte mig til det ærede Medlem i en anden Henseende, nemlig i det Væsentlige, hvad hans Bemærkninger angaaer om den Maade, hvorpaa man gjør Ret i at stille sig overfor det foreliggende Lovudkast. Grundtanken i Lovudkastet er, saavidt jeg formaaer at see, at frigjøre Kjøbstædernes Communalbestyrelser fra Amtmændenes Formynderskab og at indskrænke Ministeriets Indgreb i de communale Forhold til et Tilshyn med, at Communalbestyrelserne ikke tage Bestemmelser, der udsætte Fremtiden for sølelige Byrder, eller Bestemmelser, der kunne gribe ud over en længere Fremtid. At der derved gjøres et betydeligt Fremskridt i Retning af communal Frihed og Selvstyre, forekommer mig at være indlysende. Jeg tvivler ikke paa, at Alle ville modtage dette Fremskridt med megen Villigelse. Det forekommer mig, at det er saa stort et Fremskridt, at man bør tage derimod, selv om man forøvrigt mener, at Lovudkastet ellers ikke er gaaet saa vidt, som det kunde og burde. Jeg skal i denne Henseende bemærke, at det vistnok er fuldkommen rigtigt, hvad der blev udviklet, navnlig af det ærede Medlem foran mig for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjørring), at det er naturligt, at Borge-